

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljavate naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopet-vrst po 6 kr., če se oznani jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopis naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Deželni zbor kranjski.

(II. seja dne 14. marca.)

Deželni glavar Detela, je konstatuje sklepnost dež. zbora, otvoril sejo in najprej naznani, da je glasom dopisa ministerstva predsedništva z dne 1. marca t. l. cesar premilostno dovolil, da sprejme deputacijo deželnega zbora kranjskega, katera je bila izvoljena, da izroči cesarju prošnjo za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. Čas, kdaj se deputacija sprejme, se določi pozneje.

Nadalje se je dež. glavar spominjal pred kratkim umrle nadvojvodinje Marije Imakulate. Poslanci so vstali raz seže in je bilo sklenjeno, da se ta izraz sožalja dež. zboru vpiše v zapisnik današnje seje.

Končno je dež. glavar z živimi besedami opisal globoko žalost, katero je obudila vest o papeževi bolezni in veliko radost, katera je navdala „papežu vedno zvesto deželu Kranjsko“, ko se je čulo, da je papež zopet ozdravel. Dež. glavar je predlagal, naj se papežu čestita na ozdravljenju, čemur je dež. zbor pritrdil.

Po prečitanju in odobrenju zapisnika zadnje seje je namesto grofa Ervina Auersperga izvoljeni poslanec iz kurije veleposlankov Anton Ulm storil običajno obljubo, na kar so se došle peticije odkazale pristojnim odsekom.

O izvolitvi Antona Ulma poslancem iz volilnega razreda velicega posestva je nujno poročal posl. Murnik. Od 97 volilcev se jih je dolične volitve udeležilo 47 in je dobil Anton Ulm 46 glasov. Ker proti njegovi izvolitvi ni bilo nobenega ugovora, je poročevalec predlagal, naj se izvolitev potrdi. — Sprejeto.

Poročila deželnega odbora, kar jih je bilo na dnevnem redu so se odkazala določenim odsekom.

Koncem seje se je vršila volitev jednega člena upravnega odseka na mesto izstopivšega poslance Luckmanna. Oddanih je bilo 33 glasov in je bil izvoljen posl. Ulm z vsemi oddanimi glasovi.

LISTEK.

Pesnikinje v „Slovenki“.

Spisal M.

,Pesnikinja“.

Okoren izraz na prvi pogled in posluh. Ali, če ljudstvo rabi „pevkinja“ (potvrdica iz „pevka“), rabiti smemo tudi v pisavi „pesnikinja“, zlasti da se ognemo dvojmnemu izrazu „pesnica“, kar lahko pomeni tudi majhna pesem.

Sicer pa je glavna stvar, da imamo v novejši dobi v resnici pesnikinje, vredne tega imena. Kakor se je svoj čas „Dom in Svet“ vabil na naročbo ponesel, da je vzbudil marsikak talent, ki bi še dolgo odlašal stopiti v javnost, takisto sme biti „Slovenka“ ponosna, da je razgrela v nekaterih sotrudnicah pevsko žilo, ki bi sicer spala in speč morda za vedno odrevenela.

Dobodo se sicer bralci in tudi bralke, ki se namrdnejo, kadarkoli jim pride v roke kakov spis iz ženske roke, posebno poetički ter ga nezaupljivi odloži. Toda, če je to njihovo mišljenje in početje tudi opravljeno, „to se vpraša“. Neredko igra takrat ulogu pri moških visoka zavest, pri ženskih nizka zavist. Ne vodi me vnema za žensko

Prihodnja seja bo v petek dne 17. marca ob 10. uri in sicer zopet na starem strelišču.

* * *

Deželni odbor je vprašal vse tri deželnozborske klube za njihovo mnenje o nasvetu, naj bi se seje deželnega zbora po Veliki noči vršile v prostorih „Narodnega doma“. Poslanci narodne stranke kakor tudi veleposestniki so — kolikor smo imeli prilike informirati se, za to, da se dež. zbor preseli v „Narodni dom“ oziroma tudi v druge primerne prostore v mestu.

Pred Veliko nočjo imel bo dež. zbor samo še tri seje: v petek, potem v torek 21. in v četrtek 23. marca.

Klerikalna trdnjava padla.

Iz Trnovega, 13. marca.

,Slovenec je pretečeni teden objavil svojemu občinstvu veselo novico, da liberalna stranka v Trnovem propada, no ista je pri minolih občinskih volitvah dokazala, da res nekdo propada, a ne liberalna stranka pač pa — klerikalna. Ne naročeni govor velikega socijalnega politika Kreka, ne Rudolfova nedeljska pridiga, ne grožnje treh hiperklerikalnih duhovnih gospodov naše župnije, kakor one, da ne bodo krstili otrok, da jih ne bodo pustili k birmi itd., tudi ne hranilnica in posojilnica in ne gospodarsko društvo, in niti pljunk harijskega kurata, s katerim je zabelil kosilo vdomi, ki mu ni hotela dati pooblastila, vse to ni imelo zaželenega uspeha, vse to ni moglo preprečiti poraza klerikalne stranke. Res je, marsikak glas nam je odpadel, marsikak mož je sneidel svojo besedo, opravičuječ se, da so ga žena in otroci prisilili k temu, dasiravno on sam ve, da bi storil bolje, da voli naše može, in marsikak volilec je ostal doma, boječ se svojih sovačanov, saj so v vasi, ki ima svojega duhovnika, par naših mož celo dejansko napali! No pa ni čuda temu, v sredstvih agitacije niso bili, kakor povedano, izbirčni, in čas so si k isti tudi vzeli, saj so morali priti iz drugih župnij duhovniki, da so spremljali mrlje na njihovi zadnji poti, saj jim je bil pouk krš-

čanskega nauka v šoli ta dva tedna deveta brig! A vsejedno so propadli. Izmed 26 odbornikov je 16 naših, — pri zadnjih volitvah smo jih imeli med 19 le 6, — a najbrž pridobimo še jednega, ker sta se oddala za klerikalnega odbornika dva neveljavna glasova, in bi bil, če se ta dva odbijeta, izvoljen pristaš narodne stranke z večino jednega glasu. Klerikalci so zmagali faktično torej le v štirih podobčinah in v tretjem razredu. V dveh izmed teh štirih podobčin pa je bila zmaga kaj skromna, le z večino jednega, oziroma dveh glasov so prodri, in samo podobčini Mereče in Harije moramo smatrati še vedno kot klerikalni domeni. Z ozirom na naše uspehe v posameznih vaseh pa so začeli še le prav manipulovati z vero in brezverci, in tako so dobili v tretjem razredu 19 glasov večine (174 proti 155), dočim je bilo pri volitvah pred tremi leti razlike čez 120 glasov; a nasprotno smo mi prodri z večino 10 glasov (62 proti 52) v drugem razredu, kjer so imeli oni pri prejšnjih volitvah večine 30—40 glasov. V prvem razredu kakor tudi v treh vaseh niti na volišče niso prišli, no saj so vedeli, da bi zastonj! Tak je torej izid letošnjih volitev za občinski zastop v Trnovem, pač izid, ki da premišljevati klerikalni stranki, premišljevati pa tudi njim, ki dopuščajo, da se v politične boje vlači vera. Da tako orožje počasi izgubi svojo moč, pokazale so te volitve, a da pri tem tudi samo trpi je umevno, no naša krivda ni to, a tudi ne naša briga, sami naj gledajo in si zračunijo, če so jim končni uspehi taki, da odtehtajo izgube v verskem čustovanju.

V Ljubljani, 14. marca.

K položaju.

,Tagespost“ poroča baje iz najboljšega vira, da vlada mej avstrijskimi ministri nesloga, da se zlasti dr. Kaizl in baron Dipauli ne strinjata z načrti grofa Thuna, česar padec je neizogiven. Vlada je nameravala res s § 14. oktroirati jezikoven zakon, toda nobena nemška stranka s to rešitvijo ni zadovoljna, ter zahtevajo prej ko slej, da Thun odstopi, in da se odpravi

jezikovne naredbe. — „Plzensky Obzor“ piše: V včerajšnji seji izvrševalnega odbora mladočeške stranke, ki se je bavil z zasedanjem deželnega zборa, zavzel je odbor stališče proti namenom vlade glede urejenja jezikovnega vprašanja. Vso akcijo Thunovo je povzročil najvišji vpliv. Njegova vožnja v Prago je bil zadnji poskus, dobiti trdna tla. Ta poskus se je do cela ponesrečil in položaj Thunovega ministerstva je najslabši. Morda doživimo — piše „Pl. Obzor“ — že v kratkem velika iznenadenja ali že mej zasedanjem deželnega zbor ali pa po njem.

Svobodomiselnici kršč. socialisti.

Somišljeniki dr. Luegerja so najhujši sovražniki vsake svobodomiselnosti ter preganajo kruto vsakogar, kdor ne prisega na nezmotljivost Luegerja, Gregorija in Schneiderja. Dunajsko mestno uradništvo in učiteljstvo čuti najbolj trdo pest kršč. socialistov, kajti preganjajo jih, ako se le drznejo imeti drugačno prepričanje. Disciplinarne preiskave teko neprehnomoma, in nedavno je dr. Lueger v občinskem svetu na polna usta izjavil, da liberalno in socijalnodemokratično misleči učitelji ne bodo avanzirali. Sedaj je zopet 5 učiteljev v preiskavi, proti dvema se je začela celo sodna obravnavava.

Bodočnost Avstrije.

Dr. Karel Kramař je objavil v „Revue de Paris“ članek, v katerem se je bavil z bodočnostjo Avstrije. V tistem članku je dejal, da je trozvezni slična staremu razglasenemu luksus-klavirju, kateri sodi že davno v ropotarnico, in na katerem se zaigra iz posebnega spoščovanja le ob najslovesnejših prilikah. Nemški listi so trdili, da je hotel Kramař reči, da trozvezni sploh več ni, in da je Kramař — kot svetnik grofa Thuna — povedal s tem zajedno mnenje sedanje vlade. Nemški listi so seveda napadali zategadelj Thuna in Kramara. V „Politik“ zavrača sedaj Kramař to razlagu ter zatrjuje predvsem, da ni nikak svetnik Thunov, ter da je izraženo mnenje o piškavi vrednosti trozvezne le njegovo. Dr. Kramař ne dvomi, da je zveza mej Nemčijo, Italijo in Avstro-Ogrsko intimna in iskrena, pravi pa, da

emancipacijo in še manj galanterija, ako trdim, da se je v krilu „Slovenke“ zbraljo nekaj pravih pesniških talentov, ki delajo nežnemu spolu vso čast.

Prva, ki se je oglasila na novem „Sloveninem“ Parnasu, je Vida. Že v nekaterih izdelkih nam pokaže pravi pesnik svojo čud. Kakor nosi vsako dete materine poteze na svojem obrazu, tako tudi pesem, dušno dete, ne more zatajiti značaja svoje porodice, ako ni samo podatkanjeno dete, to se pravi, ako čut, iz katerega je pesem privrela, ni samo fingiran.

Vidine pesmi izdajajo živahnega duha, zato je nje dikcija kratka in jedrena, misli so bliskovite, čutljaj netrepen, kot bi se hitro utrudil in upadel. Časih imajo in tudi dobro dosezajo namen, da vzbudijo v bralcu posebno občutje (Stimmung; cf. Plet. slovar pag. 723).

Pesmi te vrste, ako so prave, zazibljejo bralčeve dušo v ono stanje, v kakoršnem je bil pesnik sam takrat, ko je pesnil. Zato pa vplivajo s kratkimi verzji neprimeroma intenzivnejše na bralca, kot še tako dolge vrste, ki opredeljajo, raztegajo, razpredajo čustvo za čustvom. Kadar se duša oplodi s semenom takih glasov, obide jo nekak poetički „species intelligibilis“, (da pozajmem modrošlovski pojmom),

v katerem se potem prepusti nadaljnemu gorkemu čustovanju. Prav za prav je to glavni nalog vsake lirike v prvotnem in ožjem pomenu, ne samo dekadentne, in zato je Cankarjevo stališče pravo, ko obsoja Hribarjeve lirske izdelke.

Vsaki človek je otrok svojega časa, toliko bolj pak je pesnikovo srce jasno zrkalo, iz katerega odseva radost in bol tedajnega človeštva.

Vidina muza je občutljiva tudi za socijalno bedo, izvirajočo iz predaljne in neopravljene razlike, v kateri gmotno živé posamezni, potrebeni stanovi. V drastičnih in plastičnih potezah ume ona, a tudi Kristina in Zorana označita tožno razmerje denarne in dušne aristokracije. In ravno zmanjmanje za to plat človeškega življenja jasno dokazuje poetičko nadarjenost novejših slovenskih pesnikinj. Ljubavne Vidine pesmi cikajo na novo strujo in se pravljubero. V obče se vidi, da se novostrujna pesnikinja ravna po Bodenstedtovem geslu: Frisch und ureigen — Musst du dich zeigen — Wie in dem Leben, so in der Dichtung!

Od nje se v pesmih Kristina precej razločuje. Glavne motive podaja Kristini tista hrepeneča in vendar resignirana ljubezen, kakorčo čuti mnogo človeških sr-

Mila blagost je razlita po vseh njenih vrsticah. Naravnost iz srca izvirajo vali njenih čustev, ne da bi se zadrževali ob bregovih suhega razuma ali ob kamenji hladnih prevdarkov. Ponajveč subjektivnega značaja nam te pesmi takoj priljubijo tudi svojo stvarnico. Posebna prednost Kristinine poezije pa je ta, da je zmerom prepojena s čutom. A tu ne mislim čustva (Gefühl), temveč oni čut, o kojem je pisal Borut v „Ljubljanskem Zvonu“, da je vsako pesem conditio sine qua non, rekše ono životorno moč, oni vznos, ki ritmiškemu ali rimanemu telesu vdahne šele dušo in s kojim se tako odlikuje Berangerjevi „chansoni“. Naravno je potem, da nam nje poezija tako globoko sega v srce, naj je tudi pretežno erotička. Erotika je res prepeta, a nikakor še dopeta, in Kristina ume vrhu vsega polagati v kratke svoje pesmice bistre pointe in lepe prisopodobe.

S Kristino vred se je oglasila v „Slovenki“ Marica II., ki si izbira navadno resne sujetne, udari časih na doktrinerno stran in kaže zdrave, krepke nazore, katerim daje sēm in tjā v satiriškem tonu duška.

Podbobe narave so tudi dela Dajmire, le s tem razločkom, da nje sa

ta zveza za nas nikakor ni neobhodno potrebna, in da nam prav za prav donaša le bremena. V Avstriji — piše Kramar — mora biti le ta politika: V notranjem jednake pravice in jednaka skrb za vse narode, če tudi je za to potrebno, da se razdero dosedanje institucije, — na zunaj pa jednako prijazno, miroljubno razmerje do vseh držav, pred vsem pa samozavestna politika, katera ne pozabi nikdar, da mora iskati Avstrija svojo moč in silo le v sebi sami, v zadovoljnosti svojih narodov in v svoji nenadomestni mirovni misiji za vso Evropo, ter da je Avstrije bodočnost odvisna le o nje same, ne pa od kake zvez, naj li je ta ali kaka druga.

Avstria na Kitajskem.

Tudi Avstria je hotela svoj kitajski košček! Poleg drugih časopisov poroča „Grazer Tagblatt“ o tem: Sedaj se je zvedelo, da je imel grof Goluchowski res namen, pridobiti Avstriji nekaj dežele v Kitajski. Ta načrt zunanjega ministerstva pa se je izjavil ob nasprotovanju Ogrov, ki so izjavili, da bi imela od kitajske zemlje korist le Cislitvanija. Ogerska je torej nasprotna vsemu onemu, kar ne koristi njej! In Cislitvanija se mora lepo udati. Vpliv Ogerske je res že vsegamogočen. Sedaj seveda se oficijozno taji, da bi bila Avstro-Ogerska sploh kdaj gojila kake take želje; o vrednosti takih oficijoznih dementijev pa pa ni nobenega dvoma več.

Slovenska misija Rusija.

„Mosk. Věd.“ pišejo pod tem naslovom o makedonskem vprašanju: Rusija ne odklanja misije, da izboljša usodo Makedonije kakor je storila to že pri mnogih drugih narodih pravoslavnega vzhoda. Da more to naložiti vršiti, pa zahteva Rusija, da ji Makedonci zaupaj, da so moralno disciplinirani ter poslušajo ruske svete. Makedonija mora — kakor druge slovanske dežele — razumeti, da v tem hipu, ko pozivlja Rusija vse vlasti k miru, ni pravi čas zato, da se snujejo zarote in da Rusija navzlic miroljubnosti ne more varovati kazni onih, ki mejnarojni mir kalé, in če so jih ti kalici miru še tako blizu.

Dopisi.

Iz Drage, 14. marca. „Slov. Narod“ je že večkrat poročal o neznotnih razmerah v Dragi kočevskega okraja, katere postajajo dan za dnevom občutljive. Ožigalo se je „neumorno delavní“ Eiselt, voditelj nemške stranke, napadal „vrli narodni učitelj“ g. Othmar Herbst, „Musterlehrer“, kakor ga navadno imenuje gospod okrajni glavar, a vsi ti dopisi in razne pritožbe so bile zmanj, glas vpijočega v puščavi. Še danes zastopata svoji častni mestni vsak na jednem koncu doline, še danes vihtita polna navdušenja v svoji sveti jezi ognjevitve meče proti Slovencem, kakor bi bili jima za ponemčenje Drage od Wolfa in „Schönererjanskih“ rogoviležev tisočaki zagotovljeni. Po gostilnah in privatnih hišah se marljivo goji gromoviti „Heilo“, obirajo Slovani, napisiva germanski zavednosti, prav kakor v nemškem Berolinu. Po mnenju teh dveh go-

nima namena učiti ali bičati, temveč vzbujati jovijalen smeh. In ta poslednji namen dosega Desimira prav srečno.

Na Kristino se nekoliko naslanja Mirk (Bogomila, Zagorska, Posavska). Nje pesmi so sentimentalne, kakor večinoma začetnih poetov, nimajo sicer posebno izvirnih idej, a verzi teko vseskozi gladko in so zelo zvonki. Splošno pričajo doberšno pesniško darovitost svoje matere.

V novejšem času se je pojavila Zora, ki je za Vido in Kristino nedvomno najboljša pesnikinja. Odlikuje jo pred vsem bogat dar invencije. Obdelava najraznejše snovi lahko, spretno in vspešno. Zdaj biča socijalne grehote, zdaj toži za svojim ljubimcem, zdaj se vnema za slogo in blaginjo domovine, zdaj se poživilja ob prirodnih lepoti. Tudi epska obdelava se ji prav dobro sponaša. Nje reflektivna proizvaja je vedno jasna, nje jezik bogat in izbran, nje dikcija vznesena. Trdno sem uverjen, da si splete ob svojem očividnem in rapidnem napredku najlepše lovorce na leposlovnem polju.

Kratka je ta moja sodba in kdor hoče soditi, koliko velja, naj bere navedene umetnice pazno, če jih namreč še ni bral. Čim manj predsedkov in čim več estetskega ukusa ima, tembolj se uveri, da pri-

spodov je v Dragi vse „urdeutsch“. Gorjeti, če jima oporek še napadla te bodeta z neslanimi budalastimi trditvami, katere mora vsakdo, ki objektivno sodi in pozna krajevne razmere, odločno pobijati. Faktum je, in ne da se tajiti, da so razen nekaj izjem vse družine izključno slovenske; oče Hrvat, mati Slovenka, seveda, vsi ti so vzrastli na nemških tleh.

Kaj počenja gosp. Eiselt po gostilnah! Njegovi prepriki in skrajno žaljivi napadi na Slovence so že obče znani in obujajo največjo ogorčenost. Če se ta zdražljivi človek ne spravi iz naše doline, prisiljeni bomo knezu Auerspergu poslati spomenico, v koji se bo marsikaj obelodanilo, in katera knezu gotovo ne bo v čast in ponos.

Že pretečeno leto se je vložila na deželnih zbor peticija za priklopiljenje Drage k okrajni sodniji v Ribnici. S to, ridobitivo bi občina gotovo veliko dosegla v gmotnem in narodnem oziru. Le prepogosto se čujejo britke pritožbe o ogromnih stroških, kateri praznijo ljudstvu žepo vsled oddaljene sodnije v Kočevji. Trezno misleči občani so ta korak z veseljem pozdravili, napačno poučeni in nahujskani so pa zavpili kakor bi jim bil kropa zlil za vrat. Le podajte se Ribnčanom, tako se trosi in nesramno laže mej ljudstvom, poslovenili vas bodo. V Loškem potoku se sezida sodnijsko poslopje, celo univerzo dobe in za vse to bote morali ogromne svote žrtvovati. Menim, da bi Potočani taki zgradbi z veseljem pozdravili in bi se jima kar nič ne protivili. Čujejo se večkrat kar naravnost smešne trditve, in ta sapa brije menda od višje politične oblasti, da pelje iz Drage mimo Grčarjev brilantna cesta do Kočevja, in da je vsako razdrženje nepotrebno. Ako Ti svetujem, da zavaruješ sebe, živino in voz, predno se podaš na cesto, sem dovolj povedal. Ko bi bila cesta res tako gladko izpeljana, peljali bi bili zadnjič pri Gotenci ustreljenega medveda naravnost v Kočevje, tako so pa morali z njim nazaj v Drago in čez Loški potok na Sodražico!

Kakor priklopiljenju Drage k okrajni sodniji v Ribnici, nasprotuje se tudi zgradbi nove ceste iz Lazeca na Nov. kot (občina Draga). Pri zadnji občinski volitvi je vse vrelo od jeze, češ, ako nas Slovenci dobé v roke, naložé nam takoj novo breme s cesto na Nov. kot. Naj bi bila zmagača ta ali ona stranka, cesta je neobhodno potrebna. Že pešpot je težavna, toliko hujša je vožnja. Človeku se v srce usmili uboga živina, ko prevaža dan za dnevorni krčle v Prezid in to po robatem kamenu, globokih kolesnicah in lužah. Nova cesta bi ne bila samo za občino prevažnega pomena, koristila bi največ knezu samemu, saj se iz njegovih gozdov izpelje največ lesa. Upamo toraj, da nam prihiti tudi on iz izdatno podporo na pomoč, ko se obrnemo s prošnjo na deželni zbor. Značilno je, in to se mora obelodaniti, da je za zgradbo nove ceste najljuteji na sprotnik g. Eiselt sam. Kaj poreče k temu knez Auersperg?

Pisali smo precej obširno. Od kod politična stras —, kdo je nje glavni pospeševal, je dovolj jasno. Če se razmere ne izboljšajo, prišli bomo z novim dopisom na

čujoči spis ni samo laskav panegirik, temveč kratka, a zaslužena in pravična ocena.

In navzlic temu mora človek čitati take statistične podatke izza kulis lista „Slovenke!“ Rad bi jih človek pragmatički razložil, a boji se, da bi mu uše prenikre besede iz peresa. Torej smo res tako daleč zašli, da vprašamo pri vsakem delu najprvo: čegavo je? Torej res rajši beremo v „Dom in Svetu“ rimano prozo Prelesnikovo samo zato, ker je kot duhovnik klasiski naobrazen, kakor pristno pojezijo imenovanih pesnikinj, samo zato, ker so ženske, učiteljice in morda še to ne! Ali še zdaj ne vemo, da je treba pesniku pred vsem prirozenega daru, potem življenske šole in nazadnje še knjižne naobrazbe in da vse troje tudi nežni spol lahko združuje v svojem duhu?

Mimo raznih, prozajških sestavkov čvrste oblike in lepe vsebine bi moral že pesemski del privabljati narodnjake k listu „Slovenki!“.

Zlasti pa bi morale biti ve, Slovenke, kar ponosne in veselle, da imate kako izborni svoje glasilo, vredno sleharne knjižnice za odraslo čitateljstvo.

Ne krčite se torej naročiti list, ki je za vaš razum koristen, za vaše srce sladak, za vaše ime časten!

dan, v kojem bomo neko višo osebo iz Kočevja pošteno okrcali. Odstranite hujšačke in v Dragi bo zavladal zaželeni mir.

Položaj štajerskih učiteljev.

Na shodu spodnještajerskega učiteljstva v Celju je poročal g. Vek. Strmšek o položaju učiteljev. Po kratkem uvodu je nadaljeval tako-le:

Spremimo učitelja začetnika v njegov prvi službeni kraj: Radosti poln, da bo v kratkem začel izvrševati nalog, katero si je že v otroški mladosti izbral, za katero se je toliko časa pripravljal, in katero so mu profesorji označili kot tako vzvišeno in sveto, spravil je že zdavnaj svoje stvari v red in težko čaka dneva, ko mu bo nastopiti službo. Vsak dan si ponavlja svoj trdni sklep, da hoče biti dober učitelj, da hoče vse svoje dolžnosti natančno izvrševati in vse svoje moči posvetiti svojemu milemu narodu. Svetu hoče služiti domovini sveti.

V mestu, kjer se je pripravljal za svoj poklic, je sicer še nekoliko dolžan, za pot v službo si je tudi moral izposoditi pet goldinarjev, a kaj to, saj mu zagotavlja § 55. osnovnega šolskega zakona dohodke, da bo mogel brez stranskih skrbi živeti. In če so ti dohodki odmerjeni samo s 30 gld. na mesec, mora to že dovolj biti za normalno življenje, kajti učiteljev, teh apostolov omike, merodajni činitelji vendar ne bodo pustili stradati, in zakon tudi ne bo neresnice gorovil.

On pa hoče štediti in štediti, da kmalu poravnava svoj dolg in potem podpira ljubo svojo mamico, ki nima skoraj od česa živeti.

Sicer pa kot dijak v mestu ni imel niti polovico toliko dohodkov in vendar je izhajal, koliko lože bo to šlo sedaj na kmetih.

V take misli vtopljen vstopi neizkušeni mladenči s kovčekom v roki v sobico, kojo mu je krajni šolski svet prostovoljno brezplačno prepustil. Prazna je. Treba je kupiti posteljo, mizo, stol, omaro, zrcalo in kako podoba. Dogovori se z mizarjem in trgovcem. Dasiravno je bil v svojih naročilih jako skromen, pomnožil se mu je dolg za celih 30 gld., no bo pač mama morala še malo počakati na podporo.

Malo tesno mu postane pri srcu, ko mu vaški krčmar noče dati hrane cene, kakor 15 gld., če tudi mu je dvakrat povidal, da ni nikakor izbirčen.

Postrežnici, ki mu bo postiljala, potmeta in obleko snažila, mora dati po 1 gl.

Zima se obeta, treba je drž in zopet je 8 gld. dolga več. Predno še vtakne prvo plačo v žep, prezentira se mu tudi odredba finančne oblasti, da mora plačati od svoje službe 6 gld. 50 kr. desetka.

Drugi mesec ni nič bolje. Črevlji so obrabljeni, suknja pretenka, treba je krojača in črevljaria, dolg zopet raste in raste.

Tretji mesec je treba srajc in druzega perila, raztrgan in umazan vendar ne sme biti.

In tako prinese vsak mesec novih potreb, a zmiraj jednak malo denarja in predno se revež zavé, ima že nad 100 gld. dolga.

Iz mesta dobiva opomin za opominom, preti se mu s tožbo, mizar in trgovcem ga postrani gledata in manj ali bolj očitno tirjata, krojač, črevljari postavlja se mu pri vsaki priliki na pot. Vsak mesec mora se pri vseh upnikih opravičevati, vsacega potrpljenja prositi; da mu le ti ne pustijo krajcarja v žepu, je čisto naravno. Od tod je gotovo reklo, da pravi učitelj zadnjih 25 dni mesca nima denarja.

Kaj mu je storiti, da plača dolg? Treba je svoje potrebe še bolj omejiti. Odpravi postrežnico, postilja, pometa in snaži si sam, kuriti ni več treba, saj bo zime skoraj konec, drž pa tudi ni.

Dobi si tudi samovar, dogovori se s sosedom, da mu bo vsak večer poslala pol litra mleka, tega si skuha polovico za večerjo, polovico za zajuterk, samo obedovat še gre v krčmo.

Tako se doseže vsaj toliko, da se dolg ne množi.

(Dalje prih.)

— **Boj za pazinski mandat.** Jutri bode v mestni skupini Pazin, Labin in Plomin dopolnilna volitev za deželni zbor istarski. Lahki kandidujejo dra. Constantinija, sina prejšnjega poslanca, za ta okraj. Hrvatje pa kandidujejo pazinskega župana, dra Kurelića. Na zmago Hrvatje sedaj najbrž še ne računajo, upati pa je, da dobi dr. Kurelić imponantno manjšino. Nasprotno pa so Lahki v največjem strahu, da pri volitvi propadejo. Že sedaj prorokujejo v svojih listih, da je „položaj kritičen“ in da se lahko zgode „presenečenja“. Ta strah izvira od tod, ker z volilnimi listinami ne morejo tako slepariti, kakor je bila doslej njih navada, a pravilno sestavljen imenik in zakonito postopanje pri volitvi — to sta dve stvari, katerih se Lahki po vse pravici boje, saj je vse njihovo gospodstvo v Istri zasnovano na sleparstvu in na nasilstvu. Z ozirom na to je naravno, da bo volilni boj ljut in da čakamo z največjim zanimaljem na poročila o izidu. Naj bi bila hrvatskim sokolom sreča mila!

— **Politična južina.** Tista družbica sicer vedno glasnih, a ne vedno resnih delavcev, katere je dr. Krek z Gostinčarjevo pomočjo zbral okrog sebe, je imela, kakor poroča „Slovenec“, v nedeljo popoldne pri Frlincu južno, katero so jej voditelji zabilili s političnimi razpravami. V imeni „ljudske volje“, katero je reprezentiral gosp. Gostinčar, so „mnogobrojni delavci“ sklenili, da se mora takoj upeljati občna, direktna in tajna volilna pravica za obč. svet ljubljanski. Razredi se morajo odstraniti in volitve uredit po okrajih, za ženske volilke pa je določiti, naj oddajajo glasove osebno z zaupniki. — Druzega niso zborovalci za sedaj ničesar zahtevali, pač pa so tudi marsikaj „govorili“ o mestnem gospodarstvu in je le škoda, da „Slovenec“ ni o teh govorih kaj več poročal, zakaj na tem shodu zbrani možje in otročaji so prave kapacitete v občinsko-gospodarskih stvareh. Iz kratka, izrečena je bila marsikaka moška beseda. Ob sebi je umevno, da se bodo vse oglašene zahteve nemudoma in do pičice izpolnile, saj Ljubljana sedaj nima večjih skrbij, kakor zadovoljiti g. Gostinčarja in tiste njegove tovarise, kateri so v nedeljo popoludne pri Frlincu južinali.

— **Tržaško namestništvo** je uničilo sklep mestnega sveta od 21. januvara t. l. glede vzdihanja spominske plošče v proslavo shoda laških županov.

— **Istrski dežel. kulturni svet** dela navzlic izrečnim navodilom kmetijskega ministerstva Slovanom sovražno politiko. Predsedstvo zavrača hrvatsko ali slovensko pisane prošnje ter zahteva italijanske. Pred kratkim sta bili razpisani mesti tajnika in pomožnega uradnika. Kmetijsko ministerstvo je stavilo, ko je dovolilo 3600 Kr podpore, pogoj, da morata biti tajnik in pomožni uradnik zmožna hrvatskega in slovenskega jezika, toda predsedstvo se za ta pogoj ne briga, ter zahteva znanje slovenskih jezikov le od podrejenega pomožnega uradnika.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes gostuje na slovenskem odru g. Ignacij Borštnik iz Zagreba v Ohnetovi drami „Fužinar“. S tem gostovanjem je izpolnjena že dolgo gojena želja občinstva, ki sprejme nekdanjega svojega ljubljence gojovo najprisrnejše. Gospod Borštnik je že sedmi gost tekoče sezone, kar dokazuje, da poda občinstvu čim največ in najrazličnejšega umetniškega vžitka. — 16. t. m. se uprizori na čast izletnikom iz Kamnika in okolice narodna igra s petjem „Rokovnjači“. — 18. t. m. bode zadnja opera predstava in zajedno častni večer gospoda tenorista Iv. Raškoviča.

— **Zadnje predstave „Rokovnjačev“** udeležili se je razen gostov iz Gorenjske, Notranjske in Dolenjske tudi prav častno število slovenskih gostov iz Spodnje Štajerske. Iz Trbovelj in iz Hrastnika jih je prišlo 14, kar je gotovo lepo število.

— **Obrotni gibanje v Ljubljani.** Mešeca februarja pričeli so v Ljubljani izvrsiti obrt in sicer: Recknagel Pavlin, Mestni trg št. 3, trgovino z umetnimi cvetlicami; Paté Ivan, Krakovske ulice št. 27, trgovino s pivom in žganjem v steklenicah; Kastelic Franc, Dvorni trg št. 1, brivški in frizerski obr

ulice štev. 2, brivski in frizerski obrt. — Odpovedali, oziroma opustili pa so obrt in sicer: Gorup Kornelij. Dvorni trg štev. 3, bančno in komisjsko poslovanje; Piano Ivan, Mestni trg štev. 18, izdelovanje glavnikov; Baum Chiel, Stari trg štev. 30, trgovina z moško obleko. — Anton Kotnik gospodinčarski in krčmarski obrt vzela je v zakup Marija Hutter na sv. Petra cesti štev. 16. Krojač Fran Sark preselil se je na Turjaški trg štev. 1, podkovni kovač Franc Belič pa na Tržaško cesto št. 23.

— **Frančiškanska cerkev ljubljanska** bode v kratkem električno razveljena. Z inštalacijskimi deli se je že pričelo.

— **Nasadi ob Bleiweisovi cesti.** Ob podaljšani Bleiweisovi cesti zasadila so se zadnje dni lična drevesca in sicer bresti, s kakršnimi je zasajena že ostala Bleiweisova cesta. V parku pred „Narodnim domom“ pa se bodo postavile v kratkem železne klopi.

— „**Celjski Sokol**“ priredi v nedeljo, dne 19. sušca t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ sokolski večer. Vstopnina 1 kruna za osebo. Čisti dohodek je namenjen za nakup telovadnega orodja. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— **Izgubljene reči.** Tekom meseca februarja bile so pri mestnem magistratu ljubljanskem zglašeno naslednje izgubljene reči: osem denarnic s skupnim zneskom 188 gld. 74 kr., srebrna žepna ura, zlata broša z dijamanti, zlata naprsna igla z dijamantom, kukalo, dve srebrni verižici, srebrni etui, marabout-pahljača, svilena ruta s čipkami, muf, deset klobčičev špago in črn dežnik.

— **Najdene reči.** Pri mestnem magistratu ljubljanskem bile so tekom meseca februarja zglašene, oziroma oddane naslednje najdene reči: štiri denarnice s skupnim zneskom 90 gld., zlat prstan, srebrna zapestnica, deset klobčičev špago, srebrna verižica z obeskom, ženska ruta, par galoš, dva dežnika, čepica.

— **Razpisane službe.** Razpisuje se mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštnem uradu v Moravčah, okraj Kamnik, proti pogodbi in kavciji 200 gld. Letna plača 200 gld., uradni pavšal 60 gld., letni pavšal 240 gld. za vzdržavo na dan jednorazne pešne zveze med Moravčami in Lukovico. Prošnje v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu. — Pri okraju središču v Št. Lenartu na Štajerskem bo v kratkem prazno mesto vodje zemlj. knjig (oficijala I. razreda); do zdaj tam nameščeni gospod je prosil za umirovljenje. Prošnje se imajo vložiti pri predsedstvu okrožn. sod. v Mariboru.

— **Brzojavni in telefonski promet meseca februarja 1899.** Na c. kr. brzojavnih postajah tržaškega poštnega ravateljstva bilo je meseca februarja 1899, in sicer na Primorskem oddanih 42.046, došlih 48.284, tranzitujočih 119.249, skupaj 209.579 brzojavk; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 27.744, došlih 31.994, tranzitujočih 109.857, skupaj 159.595 brzojavk; na Kranjskem oddanih 5824, došlih 7260, tranzitujočih 11.126, skupaj 24.210 brzojavk. V interurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 1753, v Opatiji 428, v Pulju 143 in v Ljubljani 183 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 245.000krat, v Pulju 6090krat, v Gorici 3360krat, v Opatiji 2171krat in v Ljubljani 12.515krat.

* **Kralj Humbert svojemu spovedniku.** Na krsto svojega spovednika Anzina je položil italijanski kralj venec s trakovi, na katerih je bilo napisano: „Zvestemu in udanemu prijatelju — Humbert I.“

* **Najdražji žepni robec ima vsekakor italijanska kraljica Margareta;** cenili so ga baje na 70.000 gld. Delali so ga trije umetniki celih dvajset let. Robec je tako lahek, da ga človek komaj čuti v roki ter tako majhen, da ga kraljica spravi v zlati etui, ki ni veliko večji nego kak bob. — Tudi naš papež ima neki krasno zbirko najdragocenejših čipk, katere so vredne blizu 2½ milijona gold.

* **Požar.** Dne 10. t. m. popoludne je požar provzročil v vasi Agaren na Švicarskem velikansko škodo. 90 stavb, meji temi 45 stanovališč je pogorelo. Zgorelo je mnogo živine. 50 družin je brez strehe.

* **Parnik „Aragonija“ Red Star Linie** v Antverpah je po brzojavnem poročilu dne 9. marca dosegel v Filadelfijo.

* **Prvi spalni voz 3. razreda napravi Švedska državna železnica.** Na Ruskem je že v navadi in spalni prostor za jedno osebo velja 3 krone. Na Finsku imajo že od maja 1898. leta spalnične vozove. Dobri se v njih za 80 kr. blazinica, odeja, brisalnica in milo. Pri nas v Avstriji pa na to še ne mislijo, in vendar pravijo, da so barbari — Rusi!

* **Tri sestre zblaznele.** V Irski so nedavno zblaznele tri sestre druga za drugo, katere so povsem zdrave rodovine. Prva se je omogožila pred kratkim v Quinequillo, druga si je nabavila prodajalnico, tretja pa je ostala doma pri starših. Pretekli teden so se pokazali pri omogoženi sestri simptoni blaznosti; ko je nje druga sestra to zvedela, je hitela k nji, a zblaznela je tudi ona. K njima je prišla še tretja sestra, katero je pogled na obe blaznici tako razburil, da je i ona zblaznela. Mož prve sestre je imel hkrati tri blaznice v hiši. Čudno, da je vsaj on ostal pri pameti!

* **Najdaljša ulica** je gotovo v New Yorku ulica „Broadway“, katera meri 21 angleških milj ter ima 10.800 po vrsti postavljenih hiš. Vsekakor je malo ljudij, kateri bi prehodili to cesto v jednem dnevu in se potem vrnili zopet domov.

Književnost.

— **Knjige „Slovenske Matice“.** Prejeli smo: I. Letopis „Slovenske Matice“ za leto 1898, uredil Anton Bartel. Vsebina: 1. I. Vrhovec: Meščanski špital. Doneski h kulturni zgodovini ljubljanskega mesta). 2. dr. Fr. Vidic: Nekaj o razmerju slovenskih Trubarjevih spisov k protestantskim hrvatskim knjigam. 3. Ivan Steklasa: Ivan Turjaški, krajiški zapovednik. 4. L. Pintar: Slovanski in besedoslovni paberki. 5. † Ivan Bernik: Duševna izobrazba človeštva in žensko vprašanje. 6. Ivan Vrhovec: Veliki šenklavski zvon v Ljubljani — čegav je? 7. R. Perušek: Bibliografija slovenska. 8. E. Lah: Letopis „Slovenske Matice“. II. Slovenske narodne pesmi, IV. snopič (konec I. zvezka) uredil dr. K. Štrekelj. III. Zgodovina slovenskega slovstva. IV. del; spisal prof. dr. Karol Glaser. IV. Zabavna knjižnica: Cerkniško jezero, spisal Jožef Žirovnik, nadušitelj. V. Ant. Knezova knjižnica. Zbirka zabavnih in poučnih spisov. Vsebina tej knjige je: I. Fr. Ks. Meško: Slike in povesti: Drama v vasi. — Bolnik. (Studija.) — Sestanek. (Črtica). — Berač. (Slika.) — Zaradi mačke. (Črtica). — Baška o kreposti. (Črtica iz mestnega življenja.) — Srakoperjeva hruška. (Slika iz vasi.) — V salonu gospe Sokolove. (Slika iz malomestnega življenja). II. Fr. Levec: Strelov „Popotnik“. (Knjižno-zgodovinska črtica). III. Anton Medved: Uzori — Na deželi. IV. Fr. Levec: Ob stoletnici Janeza Vesela Koseskega. VI. Elektrika, nje proizvajanje in uporaba; spisal Ivan Šubic, II. del. Natančneje bomo poročali o knjigah v listku.

Telefonična in brzojavna poročila.

Lex Thun.

Dunaj 14. marca. „Neu Fr. Presse“ javlja, da bi se po Thunovem načrtu jezikovnega zakona morale v celi češki deželi sprejemati češke in nemške vloge in reševati v tistem jeziku, v katerem so pisane, dasi bi bila sicer dežela razdeljena v samočeške, samonemške in mešane okraje. Pri vsakem oblastvu se nastavi nekaj konceptnih uradnikov, kateri so zmožni družega deželnega jezika.

Razdvojena obstrukcija.

Dunaj 14. marca. Thunov načrt jezikovnega zakona za Češko je nemške stranke razdvojil. „Deutsche Zeitung“ in „Deutsches Volksblatt“ se zavzemata za Thunov načrt, drugi listi se izrekajo v večjo ali manjšo odločnostjo proti njemu.

Deželni zbor dolenjeavstrijski.

Dunaj 14. marca. Schlesinger in 37 tovarišev so v današnji seji podali predlog o nagodbji z Ogersko. Dež. maršal predloga ni priprustil.

Trafike.

Dunaj 14. marca. Finančni minister dr. Kaizl je odredil pomnožitev trafik. Prednost pri oddaji imajo prodajalke, ki služujejo v trafikah vsaj 20 let, ter vdove in otroci ponesrečenih državnih uslužbencev ali vojakov.

Položaj.

Praga 14. marca. „Nar. Listy“ pravijo: koj po rešitvi krize na Ogerskem smo domnevali, da način rešitve ne ostane brez posledic na Cislitvansko. Takrat še nismo vedeli, da se je Szell iz cesarskega dvorca naravnost peljal h Chlumeckemu. Zdaj je očitno, da je dobil Thun ultimatum. Ali pomiri Nemce on, ali jih pomiri kdo drugi. Tu je iskati vzroka Thunovemu potovanju v Prago in potovanju dr. Engla in dr. Pacaka na Dunaj. Vlada je dobila v nemškem taboru zaupnika, kateri jej je razdelil nemške zahteve in spisal znani članek v „Prager Tagblattu“.

Kdo postane namestnik dež. maršala češkega?

Praga 14. marca. Svoj čas je vlada v deželnem zboru dolenjeavstrijskem liberalno manjšino brez pomislov izključila iz prezidija in imenovala namestnikom dež. maršala takratnega dunajskega župana Strobača, češ, da mu kot županu to mesto pristoja. V češkem dež. zboru pa se tega načela noče držati. Čehi zahtevajo, naj se imenuje praški župan dr. Podlipny namestnikom dež. maršala takratnega praški župan Scholz. Thun je hotel imenovati namestnikom dež. maršala posl. Wohanka, predsednika praške trgovinske zbornice, toda češki klub je sklenil, da ne sme nihče prevzeti mesta zastopnika dež. maršala, ako dr. Podlipny ne bo imenovan in Wohanka je vsled tega vladno ponudbo odklonil. Vladni kandidat je sedaj dr. Zasko, jedini staročeški poslanec, kateri ne pripada nobeni stranki.

Praga 14. marca. Mej današnjo sejo je dež. maršal Lobkovic nagovarjal dr. Podlipnega naj umakne svojo kandidatu. Vladni zahteva, naj se zadovoljje Čehi z Wohanko, sicer da imenuje dr. Zasko.

Deželni zbor češki.

Praga 14. marca. Današnja seja dež. zboru je imela zgolj formalen značaj. Lobkovic je prečital resignacijo dr. Werunskega.

Nemci in češki deželni zbor.

Praga 14. marca. Nemci so včeraj sklenili, da ne vstopijo v češki deželni zbor. Namestnik deželnega maršala, dr. Werunski, je resigniral. Nemški zastopniki v deželnem odboru itd. pa ne odstopijo.

Skupno vojno ministerstvo.

Budapest 14. marca. „Budapesti Hirlap“ javlja, da se državno vojno ministerstvo prekrsti v „skupno vojno ministerstvo“.

Deželni zbor šleziski.

Praga 14. marca. Nemška večina je danes z drom. Rochanowskim — ki je prišel s pruskim redom — na čelu vzliz ugovorom slovenske manjšine sklenila protest proti odredbam, s katerimi se je zagotovila jezikovna ravnopravnost. Deželni zbor je izjavil, da dotične jezikovne naredbe nasprotujejo njegovim sklepom, da so poslabšale justico in upravo, da so nepotrebne, da nasprotujejo deželnim avtonomiji in da pospešujejo razpad države in zatirajo Nemce.

Narodno gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** Iz računskega zaključka za peto upravno dobo, to je za leto 1898, je razviden naslednji razvoj tega zavoda: Blagajnični predmet je bil sleden: Prejemkov je bilo 938.638 kron 61 vin. Izdatkov 944.619 K 58 vin., skupaj toraj prometa 1.883.258 K 19 vin. Stanje vlog je bilo 31. decembra 1897. leta 937.197 K 40 vin. Doložilo in na novo vložilo je 1990 strank 570.337 K 7 vin., skupaj 1.507.534 K 47 vin. Vzdignilo je 407 strank popolnomu in 912 strank deloma 360.754 K 72 vin., torej ostalo 1.146.779 K 75 vin., na obrestih smo kapitalizovali 39.814 K 20 vin., ter je stanje vlog 31. decembra 1898. leta 1.186.593 K 95 vin. Stanje hipotečnih posojil v letu 1897. je bilo 660.988 K 88 vin., došlo je se je v 1898. letu 135 posojil z 170.000 K 26 vin., skupaj 880.989 K 14 vin., vrnilo pa se deloma v obrokih, v 5 slučajih celo posojila, skupaj 34.171 K 63 vin., ostalo je toraj na hipotekah 796.817 K 51 vin. Meniščni eskompt se je povzdrignil od lanskega salda 37.426 K, s doplačilom

novih posojil z 174.197 K 59 vin., skupaj 211.623 kron 59 vin., po odbitku plačil z 124.144 K 87 vin. na 87.478 K 72 vin. Posojila proti zalogi vrednostnih papirjev so se znižala od 3590 K na 1610 K. Nalogi v tekočem računu so se od 136.200 K 74 vin. vsled novih vlog z 168.355 K 43 vin., skupaj 304.556 K 17 vin., po odbitku vzdigovali z 115.521 K 26 vin., ostane 189.034 K 91 vin., s pripisanimi obrestmi z 6219 K 44 vin., povisili na 195.254 K 35 vin. Lanski saldo vrednostnih papirjev s 66.541 K 30 vin. se je povisil vsled nakupa novih vrednostnih papirjev s 45.592 K 40 vin. na 112.133 K 70 vin., po odbitku skupila za realizovane efekte z 31.520 K in izgube na kurzu 137 K 20 vin. 31.657 K 20 vin. na 80.476 K 50 vin. Na obrestih smo sprejeli: hipotečnih obresti 38.052 K 8 vin., menjičnih obresti 4411 K 37 vin., založnih obresti 110 K 36 vin., v tekočem računu 908 K 15 vin. in zamudnih obresti 697 K 5 vin., skupaj 44.179 K 1 vin. Stroški so znašali skupaj 4727 K 40 vin., na iste pa se je povrnilo 478 K 89 vin., davka smo plačali 690 K 90 vin. Poslovni dobitek znaša 6164 K 26 vin., dobitek rezervne zaklade 428 K 36 vin., toraj skupaj 6292 K 62 vin., ki se pridene rezervni zakladi z 12.970 K 46 vin., katera vsled tega naraste na 19.563 K 8 vin., to je 165% vseh vlog. — Reserva ima vrednostnih papirjev 13.257 K 22 vin. V letu 1898. se je izdal novih knjižic 971, uničilo pa 407; danes je toraj veljavnih 2547, v skupni vrednosti 1.186.593 K 95 vin., in poprečno znaša jedna vloga 465 K 88 vin.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

„Nekega dne“, tako je nadaljeval on, svetoval mi je neki neznanec, naj vstopim v „Harmonijo“, češ, da tam rabijo tenoristov, in da se bode dirigent z mano posebno trudil. Šel sem tja — ter tako prišel v „najboljšo“ družbo. A že prvi večer zdela se mi je, da budem moral v tem odličnem krogu prodajalca zunaj pustiti. Z svojim obnašanjem mislil sem, da se ne budem osramotil, in končno — saj sem se v resnici prav dobro izkazal.

„Da, to je istina“, zagotovila je Štefanija iskreno, „nastopali ste kakor pravi vitez. Imela sem Vas za preoblečenega princa.“

„Ubogi otrok,“ je odgovoril on, „kaka prevara!“

„Da, hudo je bilo,“ pravi Štefanija, „hudo je bolelo, a minilo je sedaj — polnoma! Bila sem res neumna! Kako ste si vendar Vi stvar tolmačili? Saj sem vendar enkrat moral zvedeti,

100.000 krov, 25.000 krov in 10.000 krov so glavni dobitki velike jubilejne razstavne loterije. Svoje p. n. čitatelje opozarjam, da se bodo ti dobitki tudi v gotovini z 20% odbitkom izplačali in da bode žrebanje nepreklicno dne 18. marca 1899.

Condurango Malaga vino

(želodec krepčujoče vino).

Sunja, 23. septembra 1898.
Blag. gosp. M. Leutsteck, lekarnar v Ljubljani.

Rad priznavam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodni boli, krepi telo, lajsa in vzbuja slast do jedi.

Dr. J. Folnegovič, obč. zdravnik.

Javna zahvala.

Povodom slavlja naše tridesetletnice prejeli smo od vseh stran naše mire domovine, posebno iz Ljubljane, toliko dokazov srčnih vežij med domovino in "Slovenijo", da nam ni mogoče izreci vsakemu posebej svojo zahvalo.

Zato pa si usojamo zahvaliti se tem potom najiskrnejšim vsem, ki so se na ta ali oni način spominjali našega društva in posredno vsega slovenskega dijštva.

Dunaj, dne 10. sušca 1898.

Odbor akad. društva "Slovenije".

Zahvala.

Vrhniška posojilnica je "Narodni Šoli" v Ljubljani poslala 10 gld., za kojo svoto je za takšnje revne učence poslala raznovrstnega blaga. Bog plati!

Solsko vodstvo Preserje.

A. Likozar, nadučitelj.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Polovica zemljišča vlož. štev. 36 kat. obč. Bojance, cenjeno 225 gld., dne 18. marca v Črnomlji. Zemljišče, kat. obč. Žibrše, cenjeno 4921 gld. 80 kr., in zemljišče vlož. štev. 39 kat. obč. Čerkovska vas, cenjeno 4413 gld. in 80 gld., oba dne 18. marca v Logatcu.

Matijs Mahorčiča zemljišča vlož. štev. 230 in 231 kat. obč. Razdro, cenjena 412 gld. in 1 kr., dne 18. marca v Senožečah.

Zemljišče vlož. štev. 49 kat. obč. Petelinje, cenjeno 290 gld., dne 21. marca na Brdu.

Jerneja Čiča posestvo v Hruševji, cenjeno 340 gld., dne 22. marca v Senožečah.

Posestvo vlož. štev. 43 kat. obč. Stari trg, cenjeno 85 gld., dne 24. marca v Črnomlju.

Umrli so v Ljubljani:

10. marca: Rozalija Palletta, zasebnega uradnika žena, 76 let. Vodnat št. 38, ostarelost. — Jožeta Slaby, zasebnica, 74 let. Vožarski pot št. 3, kap. — Luka Tavčar, posestnik 79 let, Dunajska cesta št. 13, pljučnica.

V hiralnicici:

9. marca: Marjana Mulej, kuharica, 72 let, ostarelost. — Jožef Vadnjal, gostač, 83 let ostarelost.

10. marca: Peter Rade, krošnjar, 63 let, Šen.

V otroški bolnici:

10. marca: Rozalija Plešner, delavčeva hči, 2½ leti, jetika.

V deželni bolnici:

4. marca: Marija Jemc, gostinja, 70 let, pljučnica.

6. marca: Ivan Križman kmet, 21 let, pomanjanje krvi.

8. marca: Lorenc Škerlj, gostač, 71 let, ostarelost.

9. marca: Jožef Rok, kajžar, 33 let, prisad.

Meteorologično poročilo.

Vihina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Peduvina v 24 urah
13. 9. zvečer	744.4	10.0	sl. szahod	jasno		
14. 7. zjutraj	745.5	3.1	sl. svzvh.	jasno		0.0 mm
2. popol.	744.0	15.0	sr. vzsvz.	jasno		

Srednja včerajšnja temperatura 97°, normale: 31°.

Žrebanje že v soboto!

- glavni dobitek 100.000 krov
- glavni dobitek 25.000 "
- glavni dobitek 10.000 "

priporoča (240-18)

Dunajske srečke à 50 kr. J. C. Mayer v Ljubljani.

Janko Klopčič urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, amerikanske plaque, zlate ure. Stenske ure. Pisarniške ure. Raznovrsne liteno izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapestnice, prstani, uhani, zapone, prikelki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate in granačev. Razne stvari iz Kinasrebra. Prstani in uhani z dijamanti in brillanti. Specijalitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje cene.

Popravila zanesljivo, točno in ceno! 10

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Spominjajo se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in operah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Dunajska borza

dn 14. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100 85
Avtstrijska zlata renta.	119 90
Avtstrijska krona renta 4%.	101
Ogerska zlata renta 4%.	119 55
Ogerska krona renta 4%.	97 80
Avtro-egerske bančne delnice.	919
Kreditne delnice.	369
London vista.	120 45
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58 97
20 mark.	11 79
20 frankov.	9 55
Italijanski bankovci.	44 25
C. kr. cekini.	5 67

Dürkopp Diana 16

iz leta 1897, prav dobro ohranjen; prevozi sem z njim komaj 300 km, ima posebno stojalo in taško. Kolo je stalo 180 gld, dam ga za 120 gld.

(488) A. Žumer, Kranj.

Trgovski pomočnik

20 let star, dobro izuren v trgovini mešanega blaga, želi vstopiti v mesto ali večji kraj na deželi. (490-1)

Naslov pove upravnštvo "Slov. Nar."

Automatični lovilci za množine.

Za podlane gld. 2—, za miši gld. 1:20. Lové brez nadzorstva po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nedostosti in se postavljajo zopet sami. Povsod najboljši vasehi. Pošilja se proti povzetju. (302-5)

M. FEITH, Dunaj, II, Taborstrasse 11/B.

Posredovalnica stanovanj in služeb

G-FIUX

Gospodske ulice št. 6 (487)

ima

veliko izber služb

za navadne in boljše kuharice in natakarice.

Isče se bona ali boljša hišna na Ogersku (tudi začetnica), potnina tukaj. Več se izvá tam.

Deteljno seme

predenice prosto, izkušena

travina semena

ter najboljša dunajska in erfurtska

vrtna semena

prodajata (21-60)

Kavčí & Lillek

pri „Zlateregu“,

M. FEITH-a, Dunaj, II, Taborstrasse 11/B.

(436-2)

Izginuli

so revmatizem, protin, neravnoss, manjkanje spanja in teka, hripa, nevralgija, bleotide, ohromelosti, bolesti hrbtnega, krč, vtrapanje sreca, tok krvi v glavo, astma, mrzla roka in noge, močenje postelje, košne bolezni, slabodišča srca, kolika, zebelob, ženske bolezni itd. Ako se ne zeti Feithov pristni patent. elektro-galv. volta-križ & gld. 1:20. Zahajajte prospekt z zahvalnim pismom od

M. FEITH-a, Dunaj, II, Taborstrasse 11/B.

(436-2)

Kolo

dobro, malo rabljeno, boljši fabrikat, se po ugodni ceni proti gotovini kupi. (468-2)

Ponudbe na upravnštvo "Slov. Nar."

Trgovskega učenca

14—15 let starega, poštenega značaja, ki se dobro učil v šoli, sprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom. (486)

Karol Čeferin, Postojina.

Dva

slikarska pomočnika

išče

(489-1)

Ivan Gruber v Štebnu, pošta Malestig pri Beljaku, na Koroškem.

Trgovski pomočnik

za večjo trgovino z mešanim blagom na deželi se vzprejme.

Kje? pove upravnštvo "Slovenskega Naroda". (483-2)

proda se prostovoljno v Gospodski ulici stoječa jednonadstropna hiša (gostilnica) z velikim dvorom in delavnico, pripravno za vsakega rokodelca, ki dela z ognjem ali pa izdeluje les. — Natančneje pove Josip Metzinger, kotlar v Ptiji. (477-2)

Raznovrstni
stari sodi
se po ceni prodajo.

Več se izvá Rimsko cesta št. 2, II. nadstropje. (489-3)

Hiša

v Celovcu, Orlove ulice št. 12

ki je pripravna za mesarski, špecerijski ali enak obrt, (sedaj špecerijski obrt) se radi odpotovanja pod zelo ugodnimi pogoji (kup 13.000 gld.)

proda.

Natančneje se izve pri lastnici hiše Marija Kralič v Mariboru, Jezdarške ulice št. 5. (447-6)

VABILO

občnemu zboru

"Posojilnice na Vranskem"

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

v nedeljo, dne 26. marca 1899 ob 4. uri popoludne.

Dnevni red: